

Баһ насна тодлврас

ОЧРА Николай,
күч-көлсө ветеран.
Элст.

1980 ЖИЛДЫҢ УҚР САРИН 7-Д МОСКВА ҚАЛАСЫ
ЗЕРГІТҮЛЖ ДЕМОНСТРАЦИ БӨЛІМІ МИНИСТРІ
КЕЛЬНӨ ТУСКАР

Демонстрац көргөтөй аль угай?

Эн сурат КИУн жана
молдон ошондой эле
Байра Саламаттык
1917-жылдан баштап
Казаньдеги ошолдогунан
Казаньдеги ошолдогунан

Эн сурат КИУн жана
молдон ошондой эле
Байра Саламаттык
1917-жылдан баштап
Казаньдеги ошолдогунан
Казаньдеги ошолдогунан

Эн сурат КИУн жана
молдон ошондой эле
Байра Саламаттык
1917-жылдан баштап
Казаньдеги ошолдогунан
Казаньдеги ошолдогунан

Эн сурат КИУн жана
молдон ошондой эле
Байра Саламаттык
1917-жылдан баштап
Казаньдеги ошолдогунан
Казаньдеги ошолдогунан

В. ПАТАЕВА.
мана көр.

Эндрк тойгт

умштн:

●Ончрсн улсин
нердиг мартхмн
биш—24 халх

●Туужиг дэкснэс
бичж болшго

—34 халх

●Тод үзгөн дасый

—44 халх

В. Морозовни фотоэтид.

ЭДЛ КЕВЭР КӨДЛЖЭХШ

Эн жилин туула-наха сар-
мудын нема Халымг Агро-
промышленность ад-бод кедг про-
мышленности предпрят-
муд ик ауудан продукц хар-
лына аурахан күчөксми.
Мах харлыны ард хоцржана,
аштын йисн сара аура ауг
93 процент кучагда. Көдлм-
шини йовудыг байрулси
«Элстинский» махна комби-
нат аураһар темдлагдси 1.3
минин тонн мах харж чад-
си уга. Каспийск махна ком-
бинатд аш үзмж 140 тонн
тогтажана.

Хулд-гуулаганэ предпрят-
тымудт аура деер нем 100
тонн махна молуфабрика-
муд орулж өгтд. Эн түст
Аршанск болн Каспийск

махна комбинатмуд пүүрт
һарси. Болв энүнлэ зер-
гдл үснэс кегдг хот-хол, ал-
козоль уга унд болн моро-
жен харлыһа зукас күчө-
гдсн уга.
Республик арс хулдл-ха
госаваз күчөксн уга. Арсна
көдлмудин аура нег аусар-
ны 65, талдан аусарны 71
процентд күчөгдл. Ики-Бу-
рульск болн Юстинск райо-
нын эдл-ахуст арс хулдлһа
аурахан нег чиги аусар кү-
чөксн уга.

Республикни колхозмудын
болн совхозмудын ад-бод кедг
предпряттымуд орулж өгс-
ни 408 минин хөд дундлад
39 килограмм татсми. Мах-
на орулдсн малын дора
чингүр — му хөлөврин болн

му бордлһа аш мөп-
Целин. Приютненск болн Ики-
Бурульск районд махид ору-
лдсн хөд дундлад 38 ки-
лограмм татв. Каспийск болн
Черноземельск районд
эн үзмж 33 болн 36 кило-
грамм болн. Тер бийн хөд-
лг сәәнәр бордлад өдөн чини-
нуртһар махид орулдг эдл-
ахус баһ биш. Улгүрин, Це-
линск районна «Страна Сове-
тов» совхозни хөд дундлад
48, Юстинск района «Сар-
ла» совхозни — 46, Сар-
пинск района «40 лет Ок-
тября» колхозни — 56 ки-
лограмм татсми. Тегд чиги
республикни эдл-ахус эдл
кевәр көдлжәхш гихлэ чик.

А. НАРАНОВ.

НИДН ЖИЛИНЭС БАҢ

Республикни статистическ
заллын то-дигәр хулн сар-
ин 22-т термр болн теегин
өксн темдлагдси һазрин 70
процентд хадгдсми. Өкс бел-
лһна аура болкна 86 про-
центд күчөгдл. Сарпинск,
Юстинск болн Яшалтинск
райондын эдл-ахус хөлөврт
бөкс малан өксн күшн те-
ксми. Кетченеровск, Горо-
довиковск болн Целинск рай-
онд өкс беллһна аура ауг
75 процентд күчөгдсн болж

һаржана. Республикәр се-
наж беллһн 91 процентд
күртдв. Юстинск, Городови-
ковск, Каспийск болн Ики-
Бурульск районд үнтэ ма-
лын хот баһар белдгдсиг
заат кертгә.

Республикәр солон бел-
дһн төгсжәнэ. Болв энүнлэ
зергәж Кетченеровск рай-
онд эң көдлмш йир хашыгар
күчөгджә. Октябрьск рай-
онд тутрин солон беллһн
экспид. Совхозмудар болн

колхозмудар силос бас темд-
гдсн кемжәнэс баһар бел-
дгдв. Тегдл условн бод мал
болһна тоол белдгдсн 10.1
центнер хотын единиц инди
жилн кемжәнэс 1.8 цент-
нерт баһ. Каспийск района
эдл-ахуст пуһарасп ик 16.3
центнер хотын единиц белд-
гдл. Городовиковск, Сар-
пинск болн Яшалтинск рай-
онд аш үзмж 13—15 цент-
нер тогтажана.

А. ЭБРАЕВ.

Москва, РСФСР-ин Советмудин Гер.
1990 жилин хулһа сарин 31.

Профкомин ахлад сунгдв

«Халымгаз» гидг негдлтин
Юстинск района участид хөр
шаху улс көдлн. Теднэ не-
гн — Иван Мендреевич Пе-
ренов. Арв шаху жилдан
эн һартан өөтн шулуш-шуд-
ринг бат наста азалу күн кол-
дснидән көдлж йовна. Сул
жилмудт мастериң дааврта
көдлмш күчөжәнэ. Кинти
илг иртл Иван Мендреевич
саһар түлдг гермуд эргәд,
газон бешин болн пәтисни
техиническ бәдлһнә шинжләд,
көртә болхла, йевр кенә.
— Дәдлһсн көртән сәәнәр
үни селкәсн күдәнә, күү-

на чирә хәләлгә көдлмшә
әдгудын болн төрмудин тус-
кар хуртг үг ачч босад онь.
дин келнә. Тегдл чиги биди
шидр олна профсоюзни тоо-
цана хуртг Иван Мендрееви-
чиг профкомин ахлад сунг-
дидн. Мадна, негдлмшчирин,
сә хәлх гиж биди терид
итәлгә бәәнәдидн. — Тәж
Цереновичи тускар халымг
көдлжәк үүрмуднә келнә. Те-
гәд чиги Иван Мендреевич
дәдлһсн олна көртән саһар
күчөхәр ачкыһа.

ХӨВЧИН ИЮЛН,
мана әврә көрр.

БАЙРИН ХУРТ

Өиклдүр профсоюзмудын
културин Бәдлһд Халым-
гин государственистин 70
жилни өнд болн Алдр Ок-
тябрьск социалистическ ре-
волюции 73-гч жилин өнд
пердгдсн байрин хуртг бол-
н. Энүг йөрәлһн булан үгәр
Халымг ССР-ин Министрмуд-
ин Советин Ахлад Б. Ч.
Михайлов сенд доклад кев.
РСФСР-ин Деед Советин,
Министрмудин Советин болн
Эрәсән Компартии ЦК-н йе-
ралмудлә партия Халымг
рескомин негдгт сәгләтр
Б. Д. Мусен хуртг әмтиг
таньдулв, бүлөнәр халымга-
һар йөрәв.

Даруль Б. Ч. Михайлов
Халымг ССР-ин агропро-
мышленны комплексни произ-
водствин иүрәлчиринг өрде-
мудәр болн медальмудәр
ачлсна туск СССР-ин Пре-
зидентин әрәлгин умшад, ач-
лврһн бәрулж өгв.

Бас тер мет О. Н. Горо-
довиковини көртә Халымг
АССР-ин Государственин мө-
рәг ачлгдсн әмтид бәрулж
өгв. Эн көдән ачлвр авсн әм-
ти мөрән мөпгиг олна са-
гудт орулв.

Хургин хөөн байрин көп-
пөрт болв.
Мана көрр.

Әмтнә сә хәәхәр зүткнә

Тоомсрта кесг улс «Ха-
лымгавтодор» негдлтин Юс-
тинск халһа тосхл.
тын участид көдлж йовна.
Теднә негн — күч-көлснә
ветеран Бембә Эльдеевич
Джалнев. Бучн жилдан эн әв-
рәһн төрсн коллективдән
ламышлта механизатор болд,
күндә күн болв. Тегдл
чиги Бембә Эльдеевич кесг
жилни турһарт социалисти-
ческ дәрәдәнә нүүрт оньдн
йовсн күн. Өдәлн күпәмжс
бәрсн толадн нүүрлөч ме-
ханизаторинг Күнәлһнә һаш-
гар болн үнтә белгүдәр, мөп-
гнә мөрәһәр кесг дәж ачлла.

Сул жилмудт Бембә Эль-
деевич, бийнә тасгә болд
завхоз болж көдлжәнә. Дә-
лһсн көртән ветеран бас се-
дкән өгч күчәжәнә.
Күч-көлснә коллективни
советин ахлад Бембә Эль-
деевич кесг жил хооран
сунгдл. Олна көдлмшә
арднә орад күчөж эгә күү-
нә сә хәәхәр оньдн зүткнә.
Халһ тосхнах көдлмшчирин
бәдл-жирһлн таалынь үлм
йерулар ән селнә. Көртә
сән хот-хол, ор-дер, көдл-
мшг хувц-хуир йилжә өгнә.

Мана көрр.

ТУСТА СЕЛВЛЦЭН БОЛВ

Халымг рескомин полити-
ческ сурһудин Герц общест-
виг консолидапһлһна туст о-
лна эәлгдһнә средственин
ямаран илдч бәәхн төрәр
«Төгрг ширә» болв. Терүд
республикни районна газет.
мудин редактормуд, парг-
организацион сәгләтрмуд,
советск организмудн көдл-
чир ордв.
Эн чингтә төрмүд респуб.

ликанск барт болн телеүг-
дл, яһж үзүлгдәхнин тус-
кар әврәһнә Ухан-тоолврар
Халымг ССР-ин радиозәлгә-
лһнә болн телеүгдлһн Гос-
комитетин ахладни дарук
А. И. Пуриомола, «Советская
Калмыкия» газетин дааврта
сәгләтр В. Л. Волгин, «Ха-
лымг үнн» газетин реда-
кторин дарук А. Б. Эрдин
хуваалж, сурврмудт хөрт

РСФСР-ин Деед Советин тогтавр

1990 ЖИЛИН УКР САРИН 7-Д МОСКВА БАЛҺСНД
ЗЕРГЛҮЛЖ ДЕМОНСТРАЦС БОЛН МИТИНГҮД
КЕЛЬНӘ ТУСКАР

1990 жылни үкр сарин 7-д
Москва балһснд Улан талвк
деер Алдр Октябрьск социа-
листическ революция 73-жн.
лин өнд нерәдсн күч-көлс-
чирин демонстрац болһн.
учртан аһад әнүг балһсна
олна элчир бурдәжәнә. 1990
жилни хулһн сарин 23-д
һарси СССР-ин Деед Сове-
тин тогтаврар һарлар кенәд
СССР-ин Деед Советин Пре-
зидиум тогтажана:

1. 1990 жилин үкр сарин
7-д Москва балһснд зергү-
лж әс гиж альтернативн де-
монстрац болн митингүд кө-
длһн түс уга гиж тоолһн.
2. Зергүлж әс гиж альтер-
нативни демонстрац болн
митингүд кек сәдәр һарһсн
олна негдәтәг заагдсн көр-
гә.

СССР-ин Деед Советин Ахлад

Москва, Кремль.
1990 жилин үкр сарин 1 шил.

Республикни комсомольцрт тооцана-суңһврин XXXIII партконференцин делегатринн кесн Дуудвр

Экпр үүрмүд!
Маднас, конференцин делегатирас, ик зунь комсомо-
лар сурһмжлгдсн әмти. Баһчудын организад әврәһнә туу-
жин һари кемд туссн өндрн бәдллә әһнә әс йрлжәгт
болв чиги, бидн комсомолын давсн болн әлгә пагин ре-
волюционн романтикәр баһмж кенәвидн.

Баһчудын Нинцәнә 72 жилин өһнлә тәдниг йөрәһад,
ондаруалһна болн мана обществиг шинирәлһнә көртг
комсомольцр болн коммунистир батар нөкцә, хамцж
үүдлж гиж икжәвдидн.

Госдрлтин болн диниврмудин, Постаһар батрлһна күнә
хаалһа шинирәлһнә сәдкән, һаһан болн үни-чин сәдкән
идеалмудт итиктә боллһг бичә гестн гиж дурдәһанавдн.

Халымг республиканск XXXIII партконференцин
делегатир.

сәгләтр А. И. Зайцев, Мало-
дербетовск района Делин-
вин көртә совхозин партия
организацион сәгләтр П. С.
Шовунов, Кетченеровск рай-
она «Привольный» совхозин
партияни организацион сәгләтр
Б. О. Потаев эдн газетмуд-
дин көдлмшг бәәх дуту-дунд-
сиг аһаж, әврәһнә сәдкән
өгһнә.

«Төгрг ширә» сүүрит Ха-
лымг рескомин марксизм-
ленинизмни унаверситетин
декән Л. Э. Васильева һард.
Мана көрр.

Владимир Владимирович

«Эрхнчир, нэ
болн худгч улс»

жизнэ тэдэнд тэвсэн уга-
ла. Төхөсө штатын губерни
рын уулд республикански
тин кандидат болжаах Кле-
Уильямс демократрин и-
дидат Энн Ричардсын «
гэж гиж эмтд сонсхж
келд. Иллинойс штатас сө-
тор-демократ Пол Саймон-
олдн ухаан-тоолвргн полити-
си кевэр хуяруудат «эр-
чиг», терүүл дордждах
ли Мартин штаб-паты
«арх уга күнэ гиж келд Т-
гэлээ Иллинойс демон-
омонсн «селдн элмн

цагас яви болн зэвэр ууч,
фермерлаа хархсн цагас
бийнм илж му нелснг
сад угав" гив. Техасси
окургас элчирин палатд
орм залхар баах республи
нц Дик Уотерфилд «Ваш
гтона эн кишго элчирм
теднэ бидснх хархсн

дар бозалхын» гисн теле

Демократ Бэйрон Хилл
дана шатаас сенат бий
орч суудаж авхар, ойл
дөрлөжөх республиканец
Котенг аял өгдг улсиг
сай долларт меклв гнж
шээржэ...

А. ФЕДЯШИНА
ТАСС-нн хөр
Вашингтон.

Вьетнамд тугтн үнтэрв

соджахш, гнж «Куан дой
дан» гндр газет бичи.
Теугрич баала му болад
жил урнч бас му болн,
кеств бийдн тежнл кех
уушн элгтар уладж а
соджа. Дарад болхн,
тан государствн аглдар
трн авн зарм провинц
ерн агхн толэ «утрн ба
хулдг авчлн. Сырье, у
рейн болн нефтепродукт
тарн Йовдл бас тутр
тарлнлд улмннл кург.

СОФИЯ (ТАСС). Болгарин аалр үдсин хурал болгарск обществон цааралын демократизацална болн рынчин эканомикд эрэлһн правительствин программинг халалһн төгөс. Эн токументар бир шуугата, зүткэтэ күүлдэр болв, ори-нутт ода лос һардажа болгарск социалистическ партия (БСП) болн оппозициин хоорид "фронтин татасн" улам дэмнэр үзгэд. Оппозициян болн болхда демократическ чидмэлднн кншца (СДС) болжаа.

А. Лукановын забиветин өгсн сив-селетг үгүрүн, шада зорчин политикд кал-

һн болн задудн зөөр дэлг үүдлн, финанст, аална снстемд диг-дара тогталһн, эканомиктг асруулһна вань чиги керг-үүздүрмүд күшэлһн халгалжаа. Социальн харсһна керг-үүздүрмүд күшлх болж бас томилгалжаа. тингэ чиги эн программинг күшэлж амтнэ бэлхэ жарлалн дундһн немжн дор үнж одх, юмн үтүрх, амтн кедмһш уга бэлһн инхх гүж правительствэ келжнэ. Тер учар томилж авчтг бөсформ зүтүрүг политическ чидмэлд, тер тоод оппозициинн чидмэлд чиги, өгтгэр дэмнээ төгөд күшлгдх гүж томдмгжнэ.

төлстөвөнн

р күүндвр бол

ин боли аздудин зөөр д
руллин, финанст, алив
темд диг-дара тогталн,
номиког асруллинна вань
ги кере-үүлдэригүд куша
халсадмаша, Социалын ху
лина кере-үүлдэригүд куша
лж бас төмгүлгдмаша, ги
чиги эн програмичи нүү-
эмтнэ бэлхтэ жирлэли
лын кемжэн дор үнж
юмн үтэрх, эмтн кедд
уга бэллин инхх гнж пр
төлстөв келмаша. Төр үч
гемдгэл аичат оеформ
терүг нолоничиш чилзү
тер тоод оппозицинин ч
мүд чиги, чг-гэр дөнхлэ
гэд күнчгдх гнж төмдг
жнэ

3-ч кичэл

ТОД ҮЗГЭН ДАСЫЙ

И	ЭКЛЦД	ДУНД	ЭЦҮСТ
И	2	4	3
и	2	4	3

И үэг нэг арата, киесвр суулта болдг, тодлод автн.
Үгн дунд И үэг хойр дүрстөхөр бичгдэгг дээрк таблицэс үзжэнэт:

4 → цуг хадврмудын хөөн, 4 → эгшгүдн хөөн.

Үгн эцүст И бас хойр дүрстө:

3 → эгшгүдн боан хадврмудын хөөн,
4 → б, г, к хадврмудын хөөн.

И үэгийг цааснаас харан тасл уга бичдмн, дора үзүлгдэхг сөөнөр тодлж автн:

4 → 4, 4 → 4, 4 → 4, 3 → 3, 4 → 4

ДААЛНВР: И үэгийг нерэдлн тодлж автн, дүрсн болнинь девтртөн нурвал мөр күцэхэд бичтн.

Кичэл белдсн БАДМИН Андрей.

●Көглтин Дава, Халымг улсин шүлгч.

ТӨӨРСН ГЕРЛ

(поэм)

Цаарань ямта өлч
Цагн бөөд цээлж,

Янж мектэ хорти
Язу улсиг дажж,
Тадна цус шимд,
Төмжөө өмк бард,
Нийтэн адлжсн туснар
Килүрхж тер келээ,

Сүртэ хэлэстэ суусн
Салсөөтн ахлалч үт
Өгөд, наран аахж,
Орхонь түрү босч

Үгсэр төрн өсрж
Ур бэл кечисн
Цаасн бичгтэ нерд
Цесрүлд аарж умиш,

Архтэ гиснэнь
хотмас
Асн хойр өртө
Нерд келсн мөн,
Наадсн
Харань нүүлээд,

Чик гиж олари
Чинринь өргж эс
Баталсн таасгдл уга
Бодлж дотран уурал.

Түдл уга даруь
Толһан өдөн өргж
Хурт суусн улсиг
Хэлэцэрн бурһулж шард:

— Эх дааврта төрөр
Энлж келхэр селжэнь
Харан өртхэ! — гиж
Гиллалсн улсг заки.

Ус балһсн мет
Улс тагч суур,
Тиктсн эвго болад
Түрүн болж үт
Хамр уга Маяж
Хуртг келхэр босч;

— Улан цусан биди
Угатырн төлө асхлавд,
Баячуудг уга кесн
Байрта чик йовдл,
Харн негдгд амтн
Харнхал цагла би,

Өрн ууна? — гихлэнь
Нер дууһар хурт
Ниргж чакһар шнэв.

— Болж-болж! — гиж
Бурушасн дууһар ахлалч
Бичкүд мет дөгсн
Хургур бурушаж хэлэхэд
Хөөрж стол цока.

Өр цөөтл гилтэ
Өсрж бослалд келж,
Өмн хотн — Дундид
Өнүлалн нурж,
Дундин хотн — Ардхин
Дала мууһинь сөөд
Төрл ясарн өнд
Тус-тусан саллж,
Хуучн халымгн авъясар
Холас мууһан малтлж,
Баячуудн «дууһинь» авһинд
Бас харш барад
Бардн алдл ирв.

Сөөлнөртлэн цүүтж хөөрөд
Сүүлдн колхоз бурлах
Өнгөтэ туулжсн шиллэр
Өн цүүтж батал-
Ухмж, мөнх тэвг

— Намаг бичтн, — гиж
Нүдэрн ахлалчг ида.

Хансар түүнүр ахлалч
Харж: «Нань?» — болв,
Улдсн улсас никинь
Угас ода цуцж,
Голсн болхга гиж
Бас нердөн бичүлв.

Сэ эс аарлсн
Сүртэ ахлалчн лүдн
Теднэ шиндвр ардаснь
Түлсн нөхд болв.

Дорд үг хоорал
Дөхнэс шин өдр
Хургин хөөн өклж
Хотна улс шуугуулв.

Кесг зэвсг нисж
Көөрсн Уха үүмүлэ,
Гер-малан, бас
Гердан олна кехмж,
Нөг хөөсид цутган
Нийлж хотан чанж
Ухмж, мөнх тэвг

Киниг болхла эдн аврань
зангилн спортивн залд кенэ,
Көгжмн айсар дамжулад
эдн шин ду-би дасна. Тер
тоод балн би — балс, полж
дасна. Тер мет халымг чигн,
нань чигн келн-амтнэ бичг
бичкүд аврань килтэ сур-
хмжлалчн хардврт кинанар
дасж ална. Эн зангилсн нөхүд-
күүндт икэр таасгднэ. Те-
гэд чигн эдн өэр болн
салик талал алһна.

Н. ЛКОВЛЕВА.
Юстинск район.

Үкр сар
ямаран болх

Үкр сард дундын температу-
р 1-5 градус куртл дора
орна. Ик дулан өдрмүд
ээрмдөн 18-24 градус кур-
тл өөднэ. Дөөд үзгн ра-
йондар эн үзмж 28 градус
куртл курч чаджана. Болв
киниг өдрмүд чигн прна.

Ончта гиснь туста

«Юуна чигн мөнг өгх кер-
гтэ» гиж келгднэ бичий,
Львовск областн Поториц
дундын школд эн үгн уур-
ухинь иднн күцэжэнэ. Энд
ийлһн сөөнөр сурдг сурһу-
льчирт стипендэ өклэд өгч-
на. Ээрмн, лавар ик мөнг
авчк — 100-һад арелн. Наа-
лх сурһульчиринг эинь бас
урмаулх гиж савгднэ.

Стипендэ өгх мөнг школд
шефн — бээрн «Дружба»
колхоз болн аң өсндг эд-
ахус өгн. Эдн школд 70
минн шаху арелн мөнг өгн.
Эн мөнгн ээрм хүлэрн теи-
син көвөд амрх путевке бо-
лн туристическ путевке ху-
лж авл, дөхөд компютери
класстан кергтэ юмнн авл.
Улдсн мөнгнн ах классн

сурһульчиринг мөрөлһнд хар-
нв. Ола сөөнөр сурһульчир
дг, бийн сөөнөр бөрдг сур-
һульчирт сар болн 15—25
арелн өгнэ.

— Эинь, энлэд үлмһн
куртжэнэ, цугтанинь сурһуль-
сурһн лярж ода, — гиж
школын директор С. Пирко
келнэ. — Урон болжх цаг-
ла хаза мөсчг цонж
йовх көвөд ода байар үзгн-
нэ, библиотекэс дөттр авч
умшдг сурһульчиринг тонь
өсж ода. Дөхөд мана сел-
нэ школд манаһас хол биш
бөөх балһснас күүд ирж
орхар селжэнэ.

Г. НЕКРАСОВА.
Укрпформ — ТАСС-ни
корр.
Львов.

Эврһн кех санаһар
Энд илэрн харн.
Мал-гер хошаһинь
«Минн» гиж нойрхн.
Өнөж, тавгнн, дөлаж,
Өнөлдүр келдн мөргж
Зуһудж йовсн

Эргтэ баада харж.
«Цаг селгтэ» — гилдж
Цацрхж толһанан өргн,
Иналж, тавлж, өврлж
Ич-һутран гесн.

Өрн-чигт наадасла
Эдл элдг болвчн,
Зүт уух цагн
Завср лалта медг,
Кесн өдр сө
Кеср малтанан йовж
Өрөлднн, баячуд болсн —
Батлд индн болв.
Гер-булан дөлаж,
Геснн, келсн, харнн
Зүн хөөсн үкнэ
Зовлн мах идж,
Үкнэ өрмнн азад,
Улдсн цокен үкнн
Чигтэ суулд келнэ
Чиндмг, цакрмэр өрүһэр
Хот кек

Зөөрөн
Хоршаж йовсн телнэс,
Ола малһн будаж
Олд өснэс дөлаж
Уин улан дөлаж
Уин улан дөлаж

Тийгхлэ өдрн температур
минус 10-14 градус курнэ.
Хур-чиг йириндн икэр
ораш. Дундын үзмж 16-34
миллиметр бола, СССР-ни
Гидрометцентри улан бо-
лакта тааврар үкр барн
дундын температур 26 гра-
дус дулан болхн. Нормас
эинь 1 градус болн болжа-
на, Хур-чиг дундын үзмж
икэр орхмн гиж күлэжэнэ.
Хулин сард болн кесү
дулан баада эер-лемнн бо-
лн темсн күүд урһлн бол-
лн терүг боллгн хураж
авһинд нилчн курнэ.

Республикнн малын идт
хур-чиг уга болад нһан
мууһар урһн. Зүт дөсн са-
рин чиглэр хур орад, эри-
нэ урһлн нилчн курнэ.
Болн инти ирэд харш бо-
ла, Төгөд нһана урһн хат-
суһар тектар болһсн 1-2
центнер тогтжана. Хар һа-
рин идгүдт эн үзмж нөг
центнерас дор болжана.

В. ПЕРЕКОПСКАЯ,
агрометеоролог.

Сурһульчирт
таасгдв

Элсн 3-ч тойгта дундын
школд сурһульчиринг төлө
кесг сонн керг-үүлээрмүд
бүрлэгднэ. Одахн болсн спор-
тивн байр бас олн сурһуль-
чиринг болн багшаринг цута-
лэ. Эн марһан програмид
олн аусн астафетмүд, волей-
бол, канат татлн билэ.

Эн байрн йовудт сурһу-
льчир йоставар амрад, фи-
зическ бөлдөрн йерулад,
чидлэри сөрлн, 9-11 клас-
сн сурһульчир спортивн
кест аусид сая бөлдөрн
үзүлн. Волейболн марһан
эди хооридан болн багшаринг
хамгү командала дөрдн.

Марһан ашмүдэр түрүн
ормд 11 «б» классн коман-
дн, Хойрдгч ормд 11 «а»
классн болн багшаринг ко-
манд нара.

Динлчир Күндлһнэ һаш-

гулар ачадл. Түрүн орм
элсн сурһульчирт төрт бар-
лж өгдн. Эн ачадт цутан
икэр байрл. Хойрдгч ормд
һарн спортсменмүд йово-
ладн кампидр ачадл.

Шуугата-индг спортивн
эл байрн йовудт республи-
кн бөхөрмүд мөргилтн
үзүлн. Тер мет гилд ирн
художественн гимнастикн
спортивн шимһн эачир
йарнн, бал-армари мар-
һанд ордациринг байрдулн.
Тийж марһан түрүн болж
школд бүрдэжэнэ.

Сурһульчиринг болн ба-
гшаринг хамууһанд физическ
сурһмжн дүрүлһнд эн
керг-үүлээр сая нилчн
курнэ. Төгөд чигт тийн
наадмг таерхан угаһар бүр-
дх шимһэр школд ачлн.
Прчдн эн спортивн наадн
көөлсн солидд бөхмн.
Тийн кевэр ии марһан уам
сонн болж, ии тусн курж
гиж йоважэнэ.

Н. ГОРДЕЕВ.
Элст белһсн.

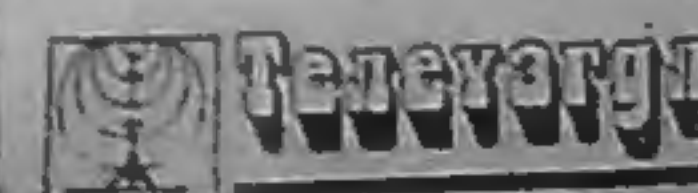
Челябинск йосн-башмгн фабрик ке болн
эвтэ йосн-башмгн харһал, болснэ на-
ран дала улан болад уга. Продукцин йир
сн чинртэ. Оборудовани Италс худж
авл. Йосн-башмгн производств эклж
көдхнн төлэ 3 сай инвалюти арелн харнэ.
Зүт ода предпринят, зөгс гижэнэ. Негдэр,
көөлд күн уга, 300 келмич кергтэ, хойр-
двар, нааюг уга болад Италс комплектуш

материалмүд болн белн эиһе пржэхн.
Жилри фабрик 8 сай шаху нар йосн-
башмгн харһна, тер продукцин йапцхн Ура-
лд бшн. Дөөд үзгн Сибирин болн Хол
Дорд үзгн балһсн, селадт бас худгднэ.
ЗУРГТ: фабрикин харһлг йосн-башмгн
зурал-модельср Л. Толмасн (зүн бийд)
болн техник Е. Егорова үзүлжэнэ.
(ТАСС-ни зург).

Редакторин дарук А. Б. ЭРДНИЕВ.

Хивад бөөх
медресе

Узбекистана кезакт бааһ-
сн Хивад шаһна сурһульчир
паведнн селгднэ. Бухарад
салик Мир-Арабн элн

УКР САРИН 3,
БЕМБӨ ӨДР.

Негдгч програмж: 6.30 —
12.00 мүнүт. 6.30 — «Мана»
сая

рин марһан, 21.55 — «Ан-
гажмент», 23.30 — ТСН,
23.45 — Асхин көгжмн
кафе.

Хойрдгч програмж: 8.00
— Орунн гимнастик, 8.15
— Вискидт — филмн, «Ум-
ные вещи», 1-я болн 3-я се-
риг, 12.00 — Тийгхн, 14.00 —
Тийгхн, 14.00 — Тийгхн

Тулга уга дурдун
Толлахан өдөн өргө
Хурт суусн улсн
Халхарт бурханд шарх

— Эн дааврт төрөр
Эхлэ келэр селхэн
Һаран өртхө — гиж
Гилидэн улст аана.

Ус балһсн мет
Эхлэ келэр селхэн
Тулһсн эвгө болод
Турһсн болж үг
Хамр уга Манж
Хурт келхэр босн

— Улан дусан биди
Угатын төлө асхлавди.
Баячудыг уга кесн
Байрта чик йовди.

Харн негдгчд амтн
Харнжах цагла он.
Боовас дон сурдалм —
Байн намаг дөөлж
Негн суулһсн буур
Нуувчнлар өглэ — гиж
Урд келсн үтинн
Угх доргшан орула.

«Ховдг мана эврд
Хойр суулһсн ормд
Негхнэг өдгэ», — гилж.
Нудэрн инжэ олн
Шивр-шивр доордан
Шимлж күүндэр кев.

Боова байна ду
Богла харан өргж.
Бор согтуһан нуулар
Борхлсн дууһар эхлэ:

— Боова байн дамжачиг
Бя төрүц нуушгов.
Нам, үтинн келхлэ.
Нуудг арһсн уга.

Болж хотн минн
Бээхг бас меднэ.
Ахм байн бийн
Ачирн хар цээр
Хот кенэ, — гичкэд
Хэллэд нулымсан арчв.

Гентн хургин улсас
Бош хайрад негн:
— Ахннн ормд кен

Ахлэ келсн ухлж
Эмхж суусна хоон
Апар негч тогтж
Эмн тагчгсн боло.
Зүт нег агчид
Вергтэ түндүр ахлэч
Хурт цугларсн улс
Хүүвн һос татад.
Энүгэ келсн үгтг
Эрки бишсн ода

Угас ода цуцж.
Болһсн болтха гиж
Бас нердэн бичүлэ.

Сэ эс зарлсн
Суртэ ахлэчин нудн
Теднэ шиндэр арласн
Түлкж нөкл болв.

Дорд үгт хоорал
Дөхнэс шин өдр
Хургин хоон эхлж
Хотна улс шуугула.

Кесг ээжсн нисж
Көөрсн уха үүмүлэ.
Гермалан, бас
Гергдэһ олн келж.

Нег хэсид цуттан
Нилж хотан чанж
Уухмж, гисн ээж
Улм ээж дорацулв.

Кун болһн дотран
Кесг динм төр
Эс үндэн итквчн.

Эрки бишсн күцх
Дааврта
Нег ээж
Дамил уга итж.

Деед байр келж
Деедсн сүзгэж зальвар:
Хург дууһин авсн
Хотна арһа тоотынн

Мал-гер, зөөринн
Мел сул куртлн
Оли хуваһмж гисн
Өргмжтэ ээж тавла.

Насни туршт теднэ
Наласн теегт идшлсн
Укр, хон, теманд
Улү үзж йовсн

(Тедн улү үзлгө
Тегэд нахмн билэ?)
Хотнас кесгн ода.
Хоома ухаһан нуулго.

Хэврнн күүнэ зөөр
Хулха угаһар.
Йостаһар.

Эрк-чигт наадисла
Эдл эдлэ болвчн.
Зүт уух цатн
Завср лавта меддг.

Кесгн өдр сө
Кеср малтаһан йовж
Эрлдгн, баячул болһсн —
Эмтнд индид болв.

Гер-булан зоваж.
Госкнн, иккн, хармнн.
Зул хоһасн үнсн
Зовалһ мах идж.

Услас өрмнн авад.
Улсн цоксн үснн
Чигтэ суулһд келлэ
Чиндг, цакрмэр өрһөр

Хот келж
Хоршаж йовсн теднэ.
Ола малын булаж
Олид өгснэс даву

Уин угань цуһарад
Урглжд үлгүр болв.

Кесгн Ингилт хотнас
Керүл угаһар ода
Эркан нерж ууһад.
Эвртэ улс болһнад

Сән тавта, шуугж.
Сельсоветур ирхэв.
Туугдх баячудын гермүлд
Түрү, угатн гиснэс.

Оли бүлтәһсн шууж
Орулх болж шиндхэв.

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Баячудын мал-гериг
Бачм кевэр бичлэ.
Күүкд-шуухалтаһинн
Бийһинн

Күчэр гертасн чирэд.
Улан тоосх школд
Ууллож, чишкүлж, чикэд
Орулж, ик төмр

Оныс үүдидн элж.
Буута улсар һазань
Бат харул төвн.

(Цаарандкн. Эклдн
206-ч тойгт.)

Эрк-чигт наадисла
Эдл эдлэ болвчн.
Зүт уух цатн
Завср лавта меддг.

Кесгн өдр сө
Кеср малтаһан йовж
Эрлдгн, баячул болһсн —
Эмтнд индид болв.

Гер-булан зоваж.
Госкнн, иккн, хармнн.
Зул хоһасн үнсн
Зовалһ мах идж.

Услас өрмнн авад.
Улсн цоксн үснн
Чигтэ суулһд келлэ
Чиндг, цакрмэр өрһөр

Хот келж
Хоршаж йовсн теднэ.
Ола малын булаж
Олид өгснэс даву

Уин угань цуһарад
Урглжд үлгүр болв.

Кесгн Ингилт хотнас
Керүл угаһар ода
Эркан нерж ууһад.
Эвртэ улс болһнад

Сән тавта, шуугж.
Сельсоветур ирхэв.
Туугдх баячудын гермүлд
Түрү, угатн гиснэс.

Оли бүлтәһсн шууж
Орулх болж шиндхэв.

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Баячудын мал-гериг
Бачм кевэр бичлэ.
Күүкд-шуухалтаһинн
Бийһинн

Күчэр гертасн чирэд.
Улан тоосх школд
Ууллож, чишкүлж, чикэд
Орулж, ик төмр

Оныс үүдидн элж.
Буута улсар һазань
Бат харул төвн.

(Цаарандкн. Эклдн
206-ч тойгт.)

Эрк-чигт наадисла
Эдл эдлэ болвчн.
Зүт уух цатн
Завср лавта меддг.

Кесгн өдр сө
Кеср малтаһан йовж
Эрлдгн, баячул болһсн —
Эмтнд индид болв.

Гер-булан зоваж.
Госкнн, иккн, хармнн.
Зул хоһасн үнсн
Зовалһ мах идж.

Услас өрмнн авад.
Улсн цоксн үснн
Чигтэ суулһд келлэ
Чиндг, цакрмэр өрһөр

Хот келж
Хоршаж йовсн теднэ.
Ола малын булаж
Олид өгснэс даву

Уин угань цуһарад
Урглжд үлгүр болв.

Кесгн Ингилт хотнас
Керүл угаһар ода
Эркан нерж ууһад.
Эвртэ улс болһнад

Сән тавта, шуугж.
Сельсоветур ирхэв.
Туугдх баячудын гермүлд
Түрү, угатн гиснэс.

Оли бүлтәһсн шууж
Орулх болж шиндхэв.

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Баячудын мал-гериг
Бачм кевэр бичлэ.
Күүкд-шуухалтаһинн
Бийһинн

Күчэр гертасн чирэд.
Улан тоосх школд
Ууллож, чишкүлж, чикэд
Орулж, ик төмр

Оныс үүдидн элж.
Буута улсар һазань
Бат харул төвн.

(Цаарандкн. Эклдн
206-ч тойгт.)

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Баячудын мал-гериг
Бачм кевэр бичлэ.
Күүкд-шуухалтаһинн
Бийһинн

Күчэр гертасн чирэд.
Улан тоосх школд
Ууллож, чишкүлж, чикэд
Орулж, ик төмр

Оныс үүдидн элж.
Буута улсар һазань
Бат харул төвн.

(Цаарандкн. Эклдн
206-ч тойгт.)

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Эрк-чигт наадисла
Эдл эдлэ болвчн.
Зүт уух цатн
Завср лавта меддг.

Кесгн өдр сө
Кеср малтаһан йовж
Эрлдгн, баячул болһсн —
Эмтнд индид болв.

Гер-булан зоваж.
Госкнн, иккн, хармнн.
Зул хоһасн үнсн
Зовалһ мах идж.

Услас өрмнн авад.
Улсн цоксн үснн
Чигтэ суулһд келлэ
Чиндг, цакрмэр өрһөр

Хот келж
Хоршаж йовсн теднэ.
Ола малын булаж
Олид өгснэс даву

Уин угань цуһарад
Урглжд үлгүр болв.

Кесгн Ингилт хотнас
Керүл угаһар ода
Эркан нерж ууһад.
Эвртэ улс болһнад

Сән тавта, шуугж.
Сельсоветур ирхэв.
Туугдх баячудын гермүлд
Түрү, угатн гиснэс.

Оли бүлтәһсн шууж
Орулх болж шиндхэв.

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Баячудын мал-гериг
Бачм кевэр бичлэ.
Күүкд-шуухалтаһинн
Бийһинн

Күчэр гертасн чирэд.
Улан тоосх школд
Ууллож, чишкүлж, чикэд
Орулж, ик төмр

Оныс үүдидн элж.
Буута улсар һазань
Бат харул төвн.

(Цаарандкн. Эклдн
206-ч тойгт.)

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Баячудын мал-гериг
Бачм кевэр бичлэ.
Күүкд-шуухалтаһинн
Бийһинн

Күчэр гертасн чирэд.
Улан тоосх школд
Ууллож, чишкүлж, чикэд
Орулж, ик төмр

Оныс үүдидн элж.
Буута улсар һазань
Бат харул төвн.

(Цаарандкн. Эклдн
206-ч тойгт.)

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Эрк-чигт наадисла
Эдл эдлэ болвчн.
Зүт уух цатн
Завср лавта меддг.

Кесгн өдр сө
Кеср малтаһан йовж
Эрлдгн, баячул болһсн —
Эмтнд индид болв.

Гер-булан зоваж.
Госкнн, иккн, хармнн.
Зул хоһасн үнсн
Зовалһ мах идж.

Услас өрмнн авад.
Улсн цоксн үснн
Чигтэ суулһд келлэ
Чиндг, цакрмэр өрһөр

Хот келж
Хоршаж йовсн теднэ.
Ола малын булаж
Олид өгснэс даву

Уин угань цуһарад
Урглжд үлгүр болв.

Кесгн Ингилт хотнас
Керүл угаһар ода
Эркан нерж ууһад.
Эвртэ улс болһнад

Сән тавта, шуугж.
Сельсоветур ирхэв.
Туугдх баячудын гермүлд
Түрү, угатн гиснэс.

Оли бүлтәһсн шууж
Орулх болж шиндхэв.

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Баячудын мал-гериг
Бачм кевэр бичлэ.
Күүкд-шуухалтаһинн
Бийһинн

Күчэр гертасн чирэд.
Улан тоосх школд
Ууллож, чишкүлж, чикэд
Орулж, ик төмр

Оныс үүдидн элж.
Буута улсар һазань
Бат харул төвн.

(Цаарандкн. Эклдн
206-ч тойгт.)

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Баячудын мал-гериг
Бачм кевэр бичлэ.
Күүкд-шуухалтаһинн
Бийһинн

Күчэр гертасн чирэд.
Улан тоосх школд
Ууллож, чишкүлж, чикэд
Орулж, ик төмр

Оныс үүдидн элж.
Буута улсар һазань
Бат харул төвн.

(Цаарандкн. Эклдн
206-ч тойгт.)

Элстэс ирсн ахлэчд
Элд дон болхар
Бээһитэс тавн-зурһан
Буута улс ирлэ.

Хивад бөөх медресе

Узбекистана кезани баһ-
си Хивад шажна сурһулан
завсден секдв. Бухарад
секдсн Мир-Арабнн ээжн

эниһсн тинм хойрлгч завсден
болжана. Терүг бурдлһн
СССР-ин културин саянн

Хорезмнн областнн элгн
келлһнр болн Хиванскн тор-
пеломкнн депутатир ик
дөһсн күүрл.

Хорезмнн олн зүсн райо-
дас бу шаху новдэ болн
күүнд медресен түрүн сту-
дентирн болн. Тедн сурһу-
ланн программэ шажна кесг

дисциплинн бээһ: Коран бо-
лн халһсн (эзлэчд Мужмө-
динн келсн неци үгмүл) —
дөһсн. Терүгсн наһс арабскн

келһсн грамматикн, каллигра-
фийн, дорд үггнн архитекту-
ринн уа-сүүр, логикн болн
философийн, узбекскн кел олн

дөһсн. Уласн һаринн эрам
чигн энд дөһсн. Медресе
төгөсн баһчул модар сийлар
келд, шаар аһ-сав келд,

төмр келдмүл, ювелирни кес-
рүл, келс некл эрдм аһнэ.
—Эвронн эрдмнн студен-
тир бийһсн шүүж аһнэ, —

гич баһн О. Эшчанов келэ.
—Негдч курст улснн эрд-
мнн ул-сүүринн тускар эли
дөһсн сонсн. Хооннн ама-
ран эрдм дөһсн аһар бээ-
хн бийһсн шиндлн. Күн бо-
лһнла занһт келһн төлэ ул-
снн нертэ эрдмннр түр

кеввнн. Лекцинн хөһсн сту-
дентир теднэ мастерскөй
ирж келлһн. Тер келлһсн
орж ирсн оруһинн эрам тавн
мана сурһуланн завсденд
орж ирхнн. Медресе эвон
һаруһан бийһсн занһнн, те-
гэд сурһуль сурхнн төлэ
мөһгөн өгх келгтэ. Ода де-
рән маһнн учебникүл баһ,
методическн литератур күрт-
жакһн. Тингкнэд медресе
бээрлжжак гернн занһт ке-
лд му талһт.

Хиванскн медресед күүд
болн күүнд хамдан сурһана.
Сурһуланн шажна төрүдэс
наһс чигн күүл тавһж эн
медресен бас нег очһсн тн-
им болжана. Тегэд чигн
шажна эн завсденд дөһсн-
аттэ хорезмскн номт Махмуд-
Аз-Заманшариян нер гүлһ-
снн урһа. Юһгэд ниллэ,
икн келһн эн номт залу
болн күүнд улснн эдз ээжн
харжжамн. Келлх. Дунд
Аһин болн Казакстанн (Са-
дум) мусульманмудунн Ша-
на заллз күүндн болн күү-
кд улснн төлэ шиндл күү-
муд сект шиндл аһнн.

Тимур НИЗДОВ.
(НАН).

Узбекистан Узбекистан

Узбекистан кезани баһ-
си Хивад шажна сурһулан
завсден секдв. Бухарад
секдсн Мир-Арабнн ээжн

эниһсн тинм хойрлгч завсден
болжана. Терүг бурдлһн
СССР-ин културин саянн

Хорезмнн областнн элгн
келлһнр болн Хиванскн тор-
пеломкнн депутатир ик
дөһсн күүрл.

Хорезмнн олн зүсн райо-
дас бу шаху новдэ болн
күүнд медресен түрүн сту-
дентирн болн. Тедн сурһу-
ланн программэ шажна кесг

дисциплинн бээһ: Коран бо-
лн халһсн (эзлэчд Мужмө-
динн келсн неци үгмүл) —
дөһсн. Терүгсн наһс арабскн

келһсн грамматикн, каллигра-
фийн, дорд үггнн архитекту-
ринн уа-сүүр, логикн болн
философийн, узбекскн кел олн

дөһсн. Уласн һаринн эрам
чигн энд дөһсн. Медресе
төгөсн баһчул модар сийлар
келд, шаар аһ-сав келд,

төмр келдмүл, ювелирни кес-
рүл, келс некл эрдм аһнэ.
—Эвронн эрдмнн студен-
тир бийһсн шүүж аһнэ, —

гич баһн О. Эшчанов келэ.
—Негдч курст улснн эрд-
мнн ул-сүүринн тускар эли
дөһсн сонсн. Хооннн ама-
ран эрдм дөһсн аһар бээ-
хн бийһсн шиндлн. Күн бо-
лһнла занһт келһн төлэ ул-
снн нертэ эрдмннр түр

кеввнн. Лекцинн хөһсн сту-
дентир теднэ мастерскөй
ирж келлһн. Тер келлһсн
орж ирсн оруһинн эрам тавн
мана сурһуланн завсденд
орж ирхнн. Медресе эвон
һаруһан бийһсн занһнн, те-
гэд сурһуль сурхнн төлэ
мөһгөн өгх келгтэ. Ода де-
рән маһнн учебникүл баһ,
методическн литератур күрт-
жакһн. Тингкнэд медресе
бээрлжжак гернн занһт ке-
лд му талһт.

Хиванскн медресед күүд
болн күүнд хамдан сурһана.
Сурһуланн шажна төрүдэс
наһс чигн күүл тавһж эн
медресен бас нег очһсн тн-
им болжана. Тегэд чигн
шажна эн завсденд дөһсн-
аттэ хорезмскн номт Махмуд-
Аз-Заманшариян нер гүлһ-
снн урһа. Юһгэд ниллэ,
икн келһн эн номт залу
болн күүнд улснн эдз ээжн
харжжамн. Келлх. Дунд
Аһин болн Казакстанн (Са-
дум) мусульманмудунн Ша-
на заллз күүндн болн күү-
кд улснн төлэ шиндл күү-
муд сект шиндл аһнн.

Тимур НИЗДОВ.
(НАН).

Узбекистан кезани баһ-
си Хивад шажна сурһулан
завсден секдв. Бухарад
секдсн Мир-Арабнн ээжн

эниһсн тинм хойрлгч завсден
болжана. Терүг бурдлһн
СССР-ин културин саянн

Хорезмнн областнн элгн
келлһнр болн Хиванскн тор-
пеломкнн депутатир ик
дөһсн күүрл.

Хорезмнн олн зүсн райо-
дас бу шаху новдэ болн
күүнд медресен түрүн сту-
дентирн болн. Тедн сурһу-
ланн программэ шажна кесг

Свидетельствует пресса КОЛДУН В ТРЕТЬЕМ ПОКОЛЕНИИ

Гипнотизер, знаменитый когда-то маг и волшебник, выступавший в цирке еще до революции, Дмитрий Лонго помог своему внуку в выборе пути, передав многие свои секреты. А вместо бриллиантов в заветном сундучке оставил два других богатства: пять книг о гипнозе дореволюционного издания. Впрочем, Юрий ЛОНГО, а это именно с ним беседовала журналистка Л. Анкудинова, не просто передал от деда секреты мастерства, но и окончил Московский университет — факультет психологии, получил в среднее медицинское образование.

— Юрий Андреевич, а собственно, с какой целью вы идите Вы на сцену? Что это — страсть к развлечению, доставляющая от деда, или...?

— Я же стремлюсь поработать публике, чем-то необычным, да разве ее нынче можно чем-то порадовать? Просто хочу дать возможность почувствовать собственные биополе, биоконтакт, биоможно, апериме. Убедить людей в том, что при желании и силе могут достигать много. Знители должны научиться толкать и выдвигать, апериме, апериме, апериме, апер